

ŠIAULIAI

**UAB „BUSTURAS”
2022 M. METINIS PRANEŠIMAS**

2023 m.

BENDROJI DALIS

UAB „Busturas“ yra viena didžiausių Šiaulių miesto įmonių. Šiauliai – miestas šiaurės Lietuvoje (www.siauliai.lt). Uždaroji akcinė bendrovė „Busturas“ įregistruota Šiaulių miesto savivaldybėje 1990 m. gruodžio 18 d. Keleivių vežimo įmonė savo veiklos metus skaičiuoja nuo 1955 metų. 1999 m. įmonė pavadinta UAB „Busturas“. Keleivinis transportas Lietuvoje yra strategiškai plėtojama ūkio šaka, kuri apima keleivių vežimą įvairiomis transporto priemonėmis. Transportui tenka svarbus vaidmuo, kuriant materialines vertybes, racionaliai išdėstant teritorijoje gamybines jėgas, tenkinant gyventojų susisiekimo poreikius. Keleivinio transporto vežėjai siekia užtikrinti šalies, jos regionų, miestų ar gyvenviečių funkcionavimą, gyventojų ryšius. Viešasis transportas turi ypatingą socialinę reikšmę, kadangi žmonėms yra sudaroma galimybė nuvykti į darbą, mokymo ar gydymo įstaigas, taip pat atlikti buitines – kultūrinės keliones.

UAB „Busturas“ yra vienintelis vežėjas Šiaulių mieste, vykdamas viešųjų paslaugų įsipareigojimus visuomenei nors ir kai kuriais maršrutais komerciškai nenaudingomis sąlygomis. Įmonė veiklą vykdo keliomis kryptimis:

- **Pagrindinė įmonės veikla** yra keleivių vežimas nustatytais maršrutais:
 - a. vietinio (miesto) susisiekimo – Šiaulių mieste;
 - b. vietinio (priemiestinio) susisiekimo – Pašvitinio maršrutas;
 - c. tolimojo reguliaraus susisiekimo Vilniaus, Kauno kryptimis;
 - d. užsakomaisiais reisais.
- Įmonės specialistai atlieka viešojo transporto koordinatoriaus-operatoriaus funkcijas Šiaulių mieste: viešojo transporto bilietų sistemos koordinavimą, keleivių, ekipažų ir bagažo kontrolę, keleivių informavimo sistemos kūrimą ir priežiūrą, viešojo transporto eismo, tvarkaraščių, grafikų sudarymą ir kontrolę, keleivių aptarnavimą, komunikacijos su keleiviams užtikrinimą, e. kortelių priežiūrą ir administravimą, papildymo tinklo išlaikymą ir kt.
- UAB „Busturas“ yra Šiaulių autobusų stoties valdytojas.
- Kitos bendrovės paslaugos: siuntų vežimas autobusais, reklama ant autobusų ir autobusuose, reklama stotyje, autobusų nuoma, nekilnojamo turto nuoma, techninė pagalba kelyje, transporto priemonių išorės plovimas, remontas, kondicionierių pildymas ir kt.

Bendrovė gali užsiimti bet kokia kita veikla, kuri neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams, nors ir neįregistruota bendrovės įstatuose.

Kadangi Bendrovė yra Šiaulių miesto savivaldybės valdoma įmonė ir Savivaldybės valdoma dalis sudaro 100proc., todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 9¹ straipsnio 9 dalimi, Savivaldybės valdomos įmonės negali savo iniciatyva pradėti vykdyti naujos ūkinės veiklos. Bendrovė gali pradėti vykdyti naują ūkinę veiklą tik tuo atveju, kai ši veikla jai šio ir tokių įmonių veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka pavedama vykdyti savivaldybės sprendimu.

UAB „Busturas“ **misija** – lūkesčius viršijančiam, darniam judumui užtikrinti. Bendrovės **vizija** – dažniausias keliaujančių pasirinkimas judėjimui mieste. Formuluojuojant įmonės misiją ir viziją, laikytasi nuostatos, jog autobusų keleiviams esminiai viešojo transporto (autobusų) kokybės kriterijai yra **saugumas, ekologiškumas, dėmesingumas, tinkamumas, suprantamumas, pakankamas aptarnaujančiųjų maršrutų dažnis, geras viešojo transporto maršrutų pasiekiamumas.**

UAB „Busturas“ vykdo veiklą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Kelių transporto kodeksu, Lietuvos Respublikos Transporto lengvatų įstatymu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais keleivių vežimą, sutartimis, sudarytomis su Šiaulių miesto savivaldybe ir Lietuvos transporto saugos administracija bei atsižvelgdama į keleivių ir turistų poreikius.

BENDROVĖS VALDYMAS

Bendrovės valdymo organai 2022 m. pasikeitė iš esmės atšaukus kolegialaus valdymo organą – bendrovės valdybą. Iki 2022 m. rugsėjo mėn. bendrovės valdybos sudėtis kito: pasibaigus 2018 m. išrinktų nepriklausomų valdybos narių kadencijai 2021 m. valdybos nariais Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais buvo skiriami Savivaldybės administracijos specialistai ir bendrovės administracijos darbuotojai. 2022 m. vasario 8 d. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-188 patvirtinus trečiąjį nepriklausomą valdybos narį suformuota valdyba, kurios sudėtyje buvo 3 savivaldybės administracijos atstovai ir 3 nepriklausomi valdybos nariai. 2022 m. rugsėjo 13 d. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-1610 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Busturas“ valdymo struktūros nustatymo ir naujos redakcijos įstatų patvirtinimo“ nustatyta bendrovės valdymo struktūra, susidedanti iš visuotinio akcininkų susirinkimo ir vienasmenio valdymo organo – Bendrovės vadovo (generalinio direktoriaus). Bendrovės valdybos nariai atšaukti iš pareigų.

Bendrovės valdymo organai:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- bendrovės vadovas – generalinis direktorius – vienasmenis valdymo organas;
- stebėtojų tarybos nėra.

Bendrovės valdybos sudėtis per 2022 m. keitėsi. Bendrovės valdybos sudėtį sudarė:

1) Iki 2022 m. vasario 7 d. Bendrovę valdė tokios sudėties Valdyba:

Pirmininkė:

Vida Lašiniėnė, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento Ekonomikos ir investicijų skyriaus vyr. specialistė,

Nariai:

Laura Bračaitė-Štabokienė, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento Ekonomikos ir investicijų skyriaus vyr. specialistė,

Irena Stankevičienė, UAB „Busturas“ vyriausioji buhalterė,

Vaidas Seirackas, UAB „Busturas“ generalinis direktorius,

Jūratė Baltrušaitytė-Glodenė, nepriklausoma valdybos narė, turinti kompetenciją strateginio planavimo ir valdymo srityje,

Linas Baužys, nepriklausomas valdybos narys, turintis kompetenciją ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityje.

2) UAB „Busturas“ Valdybos sudėtis nuo 2022 m. vasario 8 d.:

Pirmininkė:

Vida Lašiniėnė, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento Ekonomikos ir investicijų skyriaus vyr. specialistė,

Nariai:

Laura Bračaitė-Štabokienė, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento Ekonomikos ir investicijų skyriaus vyr. specialistė,

Linas Grikšas, UAB „Busturas“ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus vyriausiasis specialistas,

Andrius Stankūnas, nepriklausomas valdybos narys, turintis kompetenciją finansų srityje,

Jūratė Baltrušaitytė-Glodenė, nepriklausoma valdybos narė, turinti kompetenciją strateginio planavimo ir valdymo srityje,

Linas Baužys, nepriklausomas valdybos narys, turintis kompetenciją ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityje.

3) UAB „Busturas“ Valdybos sudėtis nuo 2022 m. gegužės 4 d.:

Pirmininkė:

Aistė Petkuvienė, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento Ekonomikos ir investicijų skyriaus vedėja,

Nariai:

Laura Bračaitė-Štabokienė, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento Ekonomikos ir investicijų skyriaus vyr. specialistė,

Linas Grikšas, UAB „Busturas“ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus vyriausiasis specialistas,

Andrius Stankūnas, nepriklausomas valdybos narys, turintis kompetenciją finansų srityje,

Jūratė Baltrušaitytė-Glodenė, nepriklausoma valdybos narė, turinti kompetenciją strateginio planavimo ir valdymo srityje,

Linas Baužys, nepriklausomas valdybos narys, turintis kompetenciją ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityje.

4) 2022 m. rugsėjo 13 d. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-1610 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Busturas“ valdymo struktūros nustatymo ir naujos redakcijos įstatų patvirtinimo“ nustatyta bendrovės valdymo struktūra, susidedanti iš visuotinio akcininkų susirinkimo ir vienasmenio valdymo organo – Bendrovės vadovo (generalinio direktoriaus). Bendrovės valdybos nariai atšaukti iš pareigų.

2022 metais įvyko 9 bendrovės valdybos posėdžiai, kurių metu apsvarstyti pagrindiniai klausimai:

- UAB „Busturas“ neauditotos finansinės ataskaitos už 2021 metų pristatymas;
- UAB „Busturas“ strateginio veiklos plano 2021–2023 m. už 2021 m. įgyvendinimo ataskaitos pristatymas;
- Dėl pritarimo UAB „Busturas“ vadovo 2017–2021 metų veiklos ataskaitai ir pritarimo dėl skyrimo antrajai kadencijai nuo 2022 m. gegužės 2 d. iki 2027 m. gegužės 1 d., gavus informaciją iš Specialiųjų tyrimų tarnybos;
- Dėl UAB „Busturas“ valdybos posėdžių grafiko sudarymo 2022 metams;
- Dėl UAB „Busturas“ pareigybių sąrašo patvirtinimo, dėl kurių teikiamas prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją;
- UAB „Busturas“ aktualijų pristatymas;
- 2021 m. veiklos vertinimo rodiklių ir siektinų reikšmių ataskaitos svarstymas;
- 2022 m. KPI rodiklių pristatymas;
- Dėl UAB „Busturas“ vadovo rinkimo antrajai kadencijai nuo 2022 m. gegužės 2 d. iki 2027 m. gegužės 1 d.
- Dėl UAB „Busturas“ 2021 m. veiklos ataskaitos svarstymo;
- Dėl 2022 -2024 m. strateginio veiklos plano svarstymo;
- Dėl UAB „Busturas“ 2022 m. biudžeto svarstymo;
- Dėl UAB „Busturas“ 2021 m. metinio pranešimo;
- Dėl UAB „Busturas“ audituoto 2021 m. finansinių ataskaitų rinkinio svarstymo;
- Dėl UAB „Busturas“ 2021 m. pelno – nuostolio paskirstymo projekto;
- Dėl UAB „Busturas“ 2022 -2024 m. strateginio veiklos plano svarstymo ir tvirtinimo;
- Dėl UAB „Busturas“ 2022 m. biudžeto svarstymo ir tvirtinimo;
- Dėl UAB „Busturas“ vadovui veiklos vertinimo rodiklių (dėl atlygio dalies nustatymo) ir jų siektinų reikšmių 2022 metams svarstymo ir tvirtinimo;
- Dėl paramos tekimo Asociacijai „Karpatai“;
- Dėl naujo valdybos nario skyrimo;
- Dėl UAB „Busturas“ valdybos pirmininko rinkimo;
- Dėl pritarimo UAB „Busturas“ 2022 m. kovo 31 d. finansinių ataskaitų rinkiniui;
- Dėl premijos skyrimo UAB „Busturas“ direktoriui;

- Dėl mėnesinio atlyginimo nustatymo UAB „Busturas“ generaliniam direktoriui;
- UAB „Busturas“ viešųjų pirkimų peržiūra;
- Susipažinimas su UAB „Busturas“ Keleivių pervežimų skyriaus vadovu;
- Gerosios įmonių valdysenos peržiūra;
- Dėl paramos suteikimo asociacijai Lietuvos skautija, organizuojant tarptautinę Baltijos šalių skautų stovyklą;
- Dėl pritarimo UAB „Busturas“ 2022 m. I pusmečio finansinių ataskaitų rinkiniui;
- Dėl UAB „Busturas“ darbuotojų darbo užmokesčio didinimo;
- Dėl pritarimo UAB „Busturas“ 2022 m. Strateginio veiklos plano įgyvendinimo rezultatams už I pusmetį;
- UAB „Busturas“ 2022 m. KPI rodiklių už I pusmetį pristatymas.

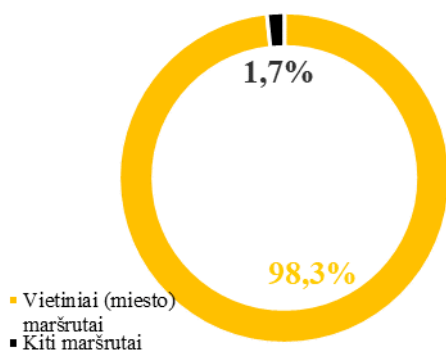
RINKA IR KONKURENCINĖ APLIKA

Pagrindinė UAB „Busturas“ veiklos rinka apima keleivių pervežimus LR teritorijoje. Keleiviai vežami 38 reguliaraus vietinio (miesto), 1 vietinio (priemiestinio) ir 6 tolimojo susisiekimo maršrutais. Per 2022 m. įvykdyti 1062 užsakomieji reisai, iš kurių 96 buvo už LR teritorijos ribų. Didžioji dalis užsakymų, net 53 proc., gauti iš įmonių ir įvairių asociacijų, kita dalis tenka fiziniams asmenims – 47 proc., iš kurių net 84 proc. yra mokytojai ir autobusus užsakė klasių išvykoms. Įgyvendintų užsakymų dalis, nuo visų užklausų skaičiaus dėl autobusų nuomos 2022 m. siekė 88,14 proc. Vertinant konkurencinę aplinką šioje veikloje galima pastebėti, kad konkurentų šioje srityje yra pakankamai nemažai. Šiuo metu panašia veikla Šiaulių mieste užsiima per 16 įmonių, tad užsakovai turi nemažą pasirinkimo galimybę, kuri verčia konkuruoti tarp kitų vežėjų siūlant papildomas naudas ir ilgametę patirtį.

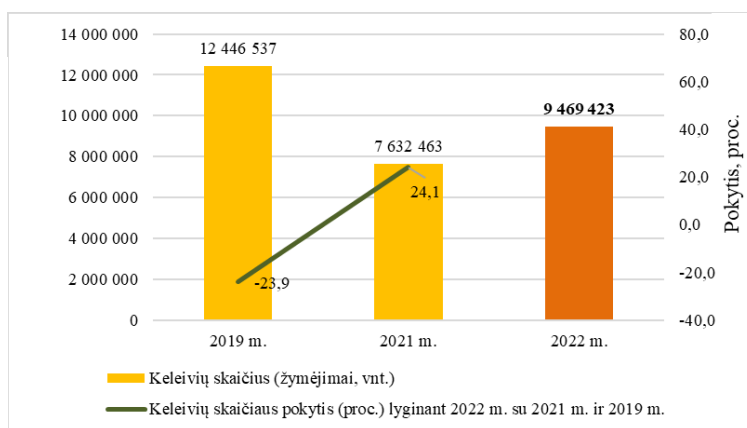
Šiaulių mieste keleivių vežimą atlieka vienintelis vežėjas – UAB „Busturas“.

Rinkos dalis, tenkanti keleivių vežimui autobusais 2022 m. paskutinį ketvirtį Lietuvos statistikos departamento duomenimis siekė 39 proc. Vertinant keleivių apyvartą kelių transportu (autobusais), Šiaulių miestas sudarė 3,8 proc., nuo visų pervežtų keleivių Lietuvoje autobusais.

Keleivių vežimo autobusais rinkos segmentai 2022 m.

Keleivių skaičius vietinio (miesto) maršrutais

Vietiniais (miesto) maršrutais 2022 m. pervežta 9,469 mln. keleivių, t. y. 98,3 proc. visų tuo laikotarpiu autobusais vežtų keleivių. Lyginant su 2021 m., keleivių srautas miesto maršrutuose yra padidėjęs 24,07 proc. Keleivių srauto augimui įtakos turėjo panaikintas karantinas, dėl COVID-19 pandemijos bei karo pabėgėliai iš Ukrainos, kurie atliko daugiau nei 408 tūkst. kelionių Šiaulių mieste. Grįžti į priešpandeminį lygį nepavyko, lyginant 2022 m. keleivių srautą su 2019 m. keleivių srauto sumažėjimas siekia 23,9 proc.

Per 2022 m. iš Šiaulių autobusų stoties į kitus miestus išvyko 14 proc. daugiau reisų lyginant su 2021 m. 2022 m. bendrovė vykdė 2 maršrutus Kauno kryptimi iš 13 maršrutų, likusius maršrutus dalinasi kiti 3 vežėjai. Kainos atžvilgiu UAB „Busturas“ yra vežėjas siūlantis vidutinę kainą tarp visų kitų vežėjų. Vilniaus kryptyje esame vienas stipresnių vežėjų, siūlantis kokybišką paslaugą už vidutinę kainą, tarp kitų 3 vežėjų važiuojančių šia kryptimi. Šiai dienai į Vilnių bendrovė vykdo 3 maršrutus iš 6. Vasaros sezonu Šiauliečiams buvo siūlomas ir Palangos ekspresas, kuris konkuruoja tik su vienu kitų vežėju vykdomu Palangos maršrutu ir sulaukia gausaus keleivių susidomėjimo kiekvienais metais. Nors šiuo metu konkurencija rinkoje nėra labai didelė, tačiau kiekvienas vežėjas siekia išlaikyti savo keleivius ir suteikti jiems kuo kokybiškesnes paslaugas suteikdami atitinkamus pasiūlymus – šiai dienai bendrovė siūlo nuolaidą atgaliniam bilietui, kas sumažina kelionės kaštus perkant bilietus į abi puses.

2022 m. liepos mėnesį, Įmonės valdybos narių iniciatyva buvo pakviesti Valdymo koordinavimo centro (toliau – VKC) atstovai. Šio susitikimo tikslas – pasidalinti gerąja patirtimi, įvertinti bendrovę kitų savivaldybių valdomų įmonių Šiaulių ir Lietuvos kontekste. VKC – Vyriausybės įsteigtas analitinis bei gerosios valdysenos principų įgyvendinimo centras, siekiantis užtikrinti nuoseklų ir profesionalų valstybės valdomų įmonių (VVĮ) valdymą.

Įmonės darbuotojams bei valdybos nariams buvo pristatyti pagrindiniai finansiniai bendrovės rodikliai viešojo transporto ir Šiaulių miesto SVĮ kontekste. Apžvelgta, kaip UAB „Busturas“ atrodo ir tarp visų didžiųjų Lietuvos SAĮ. Lyginant Lietuvos mastu, bendrovė patenka į TOP50 visų SVĮ sąrašą ir yra viena iš lyderiaujančių įmonių viešo transporto sektoriuje. Tačiau lyginant su didžiosiomis SVĮ pabrėžtina, kad bendrovės DU yra pats mažiausias (lyginant 5 didžiuosius miestus).

Esminės įžvalgos, kurias išsakė pranešėjai:

- Investicijos į transporto parką.
- Darbuotojų pasitenkinimo gerinimas.
- Įmonės pinigai sudaro nemažą dalį turto.
- Specialiųjų įpareigojimų identifikavimas.

RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

2022 m. spalio 25 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. BPI-209 patvirtinta rizikų valdymo politika. Remiantis rizikų valdymo politika 2022 m. gruodžio 15 d., įsakymu Nr. BPI-236, patvirtintos 2023-2025 m. laikotarpio rizikos ir jų valdymo priemonės. Identifikavus 19 rizikų, jos buvo suskirstytos į grupes: 9 finansinės rizikos, 6 veiklos, 3 reputacinės ir 1 strateginė rizika (žr. B priedas). Per 2022 m. įmonės pagrindinės rizikos buvo susijusios su energetinių išteklių kainų augimu, vairuotojų trūkumu, keleivių srautų neatsitatumu ir priešpandeminį lygį, miesto autobusų punktualumo užtikrinimu, nepertraukiamos paslaugos teikimu (atsiskaitymas už paslaugas) keleiviams užtikrinimą bei kibernetinio saugumo principų užtikrinimą.

STRATEGIJA, 2022 M. TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS IR SVARBIAUSI 2022 M. ĮVYKIAI

Bendrovės tikslai, uždaviniai ir priemonės pateiktos atitinkamai laikantis šių strateginių kryptių:

- Nuolatinis viešojo susisiekimo autobusais ir kitų įmonės teikiamų paslaugų kokybės gerinimas užtikrinant keleivių saugumą;
- Efektyvus žmogiškųjų, techninių, materialinių išteklių, gamybinės bazės išnaudojimas ir valdymas, optimaliai kontroliuojant procesus;
- Aktyvus profesionalių ir motyvuotų vadovų, specialistų ir kitų atsakingų darbuotojų komandos formavimas.

Bendrovės tikslai ir uždaviniai 2022 m., kurių tęstinumas numatomas ir tolimesniais laikotarpiais:

1. tikslas – kelti teikiamų viešojo susisiekimo autobusais ir kitų įmonės teikiamų paslaugų kokybės lygį. Priemonių įgyvendinimas šiam tikslui pasiekti sudarė 92 proc., o investicijos daugiau nei 100 proc., nuo suplanuotų.
2. tikslas – optimizuoti ir efektyvinti bendrovės veiklą. Priemonių įgyvendinimas šiam tikslui pasiekti sudarė 75,6 proc., o investicijos 23,7 proc., nuo suplanuotų.
3. tikslas – formuoti profesionalių ir motyvuotų vadovų, specialistų ir kitų darbuotojų komandą. Priemonių įgyvendinimas šiam tikslui pasiekti sudarė 82,05 proc., o investicijos 19,4 proc., nuo suplanuotų.

Bendras priemonių įgyvendinimas per 2022 m. sudarė 81,55 proc.

SVARBIAUSI 2022 M. ĮVYKIAI:

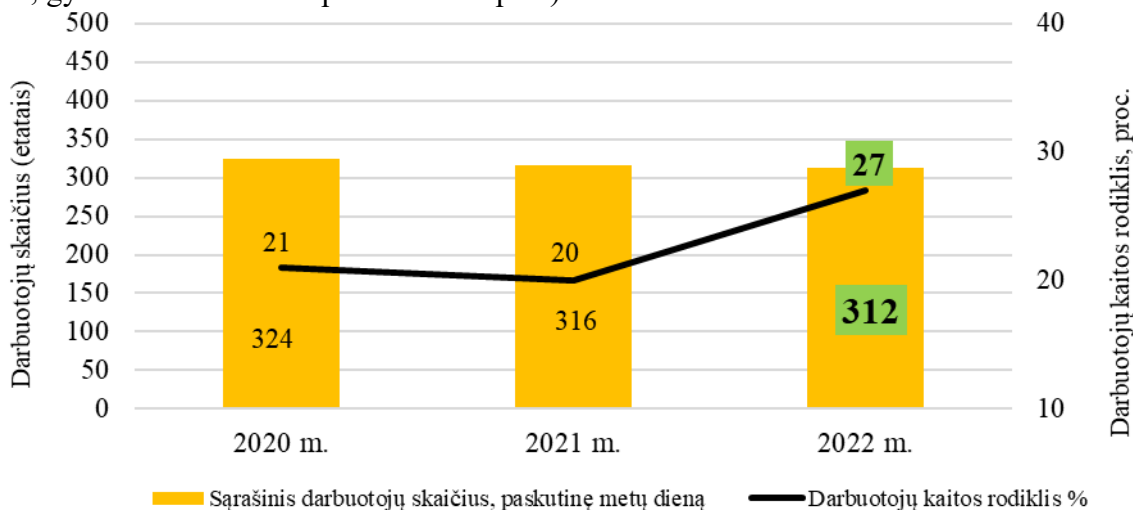
- 2021 m. rugsėjo mėnesį Aplinkos projektų valdymo agentūrai (APVA) pateikta paraiška dėl projekto „Šiaulių miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“. Šio projekto tikslas UAB „Busturas“ transporto priemonių atnaujinimas įsigyjant 10 vnt. M3CE klasės naujų žemagrindžių suspaustomis gamtinėmis dujomis ir elektra varomų transporto priemonių. Projekto investicijos sudarys 2,999 mln. Eur, numatyta subsidija iš APVA 1,375 mln. Eur. 2022 m. įvykdžiusi visus viešųjų pirkimų procedūras, pirkimą laimėjo UAB „Adampolis“, oficialus MAN autobusų gamintojo atstovas Lietuvoje. Transporto priemonės įmonę turėtų pasiekti 2023 m. II ketvirtį.
- Parengta galimybių studija, dėl Šiaulių miesto maršrutų optimizavimo. Studiją atliko įmonė „Smart Continent“. 2022 m. lapkričio 22 dieną galutinė ataskaita su sprendiniais buvo pristatyta viešai - visuomenei, miesto savivaldybės administracijai bei tarybos nariams.
- Parengtas techninių sąlygų projektas, dėl naujo e. bilieto sistemos diegimo Šiaulių miesto bei Šiaulių rajono viešajame transporte.
- Nuo 2022 m. lapkričio mėnesio visi dujomis varomi miesto autobusai naudoja nebe iškastines gamtines dujas (metaną), o aplinkai draugiškus degalus – biometaną.
- Atsižvelgiant į PDAV reikalavimus, 2022 m. surengti kibernetinio saugumo mokymai darbuotojams.
- 2022 m. rugsėjo 22 d. jau antrus metus iš eilės vyko tradicinėmis tampančios lenktynės, skirtos dienai be automobilio paminėti. Šių metų Europos judumo savaitės tema – „Judėk laisviau“.
- 2022 m. UAB „Busturas“ pirmą kartą savo gyvavimo istorijoje gavo „Stipriausi Lietuvoje“ sertifikatą. Tai sertifikatas, suteikiamas finansiškai patikimoms Lietuvos įmonėms, pagrindžiantis gerą įmonės kredito istoriją.
- Bendrovė įgijo ISO 9001 Kokybės vadybos sistemų ir ISO 14001 Aplinkos apsaugos vadybos sistemų sertifikatus.
- Šiaulių miesto Tarybos sprendimu nuo 2022 m. balandžio mėnesio pabėgėliai iš Ukrainos Šiaulių miesto viešuoju transportu gali naudotis nemokamai. Per 2022 m. minėti asmenys atliko 408 tūkst. kelionių.
- Šiaulių miesto Tarybos sprendimu nuo 2022 m. birželio mėnesio Šiaulių rajono gyventojai, sulaukę 75 metų, Šiaulių miesto viešuoju transportu gali naudotis nemokamai. Per 2022 m. minėti asmenys atliko 9,8 tūkst. kelionių.
- Reaguojant į neįgaliųjų poreikius Šiaulių autobusų stoties išvykimo aikštelėse buvo įrengti taktiniai takeliai, kurie pagerina regėjimo negalią turinčių keleivių judėjimą bei jį padaro kur kas saugesniu. Taip pat įrengti bei geltona spalva pažymėti nuvažiavimo trapai keleivių įlaipinimo/išlaipinimo stotelėse, kas padeda judėjimo negalią turintiems keleiviams. Tokie pokyčiai ne tik palengvina kasdienį keliavimą, bet ir suteikia galimybę jiems jaustis savarankiškais.

ORGANIZACINĖ STRUKŪRA IR ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

„Busturas“ valdymo struktūros pakeitimai, atlikti 2022 m. rugsėjo 13 d., neesminiai ir susiję su 4 pareigybių pakeitimais: 1) Techniniame skyriuje Techninės priežiūros ir kontrolės poskyryje panaikinta Apskaitininko pareigybė, funkcijos optimizuotos ir palikta viena apskaitininko pareigybė visame Techniniame skyriuje; 2) Teisės, personalo ir bendrųjų reikalų grupėje įsteigta nauja pareigybė *Personalo specialistas*; 3) Plėtros ir marketingo skyriuje vietoje pareigybės *Dizaineris-maketuotojas* įsteigta pareigybė *Socialinių tinklų turinio administratorius* siekiant efektyviau išnaudoti socialinių tinklų erdvę reklamai ir kitiems marketingo tikslams; 4) Buhalterinės apskaitos skyriuje pareigybė *Buhalteris-kasininkas* pakeista į pareigybę *Buhalteris*.

Darbuotojų kaitos koeficientas atspindi natūralią darbuotojų kaitą. 2022 m. įvertinus darbo sutarčių nutraukimo priežastis (neįtraukiant darbo sutarties nutraukimo atvejų, kai darbo sutartis nutraukiama dėl objektyvių priežasčių, nesant šalių valios (negalėjimas tęsti darbo santykius dėl ligos, senatvės pensijos, mirties)) 2022 m. kaita sudarė 27 proc. Tai daugiau nei Lietuvos vidutinė darbuotojų kaita (21 proc.). (2021 m. – 20 proc.). Analizuojant atskirai priėmimo ir atleidimo kaitos rodiklius stebima tendencija – didėjantis priimtų darbuotojų skaičius lyginant su nutrauktomis darbo sutartimis: per 2022 m. darbuotojų skaičius sumažėjo 6 (2021 m. priimta 5 darbuotojais daugiau nei atleista). 2022 m. priimti 48 darbuotojai (priėmimo kaita 15,3proc., atleisti 54 darbuotojai (atleidimo kaita 17,3proc.). Iš visų pasibaigusiu darbo sutarčių (54) 50proc. sudaro pasibaigimas dėl pateisinamų priežasčių (mirtis, liga, pensinis amžius, teigiama darbo sutarties nutraukimo priežastis (karjera, gyvenamosios vietos pakeitimas ir pan.)).

UAB „BUSTURAS“ darbuotojų skaičiaus dinamika 2020–2022 m. laikotarpiu

Vertinant darbuotojų darbo produktyvumo rodiklį, t. y. 2022 m. lyginant su 2020 m., vidutinis metinis vieno bendrovės darbuotojo išdirbis (pardavimo pajamos, tenkančios 1 darbuotojui) padidėjo 5650 eurai (30,6 proc.) ir 2022 m. sudarė 24085 Eur. Pardavimo pajamos padidėjo 30,07 proc., o darbuotojų skaičius mažėjo nežymiai – 4 darbuotojais, arba 1,3 proc.

Nedarbingumo koeficientas, t. y. dėl ligos nedarbingų per metus darbo dienų skaičius nuo visų nustatytų darbo dienų (visų darbuotojų) skaičiaus, 2022 m. lyginant su 2021 m. ir 2020 m. (po pandemijos ir karantino) stabilizavosi ir rodo mažėjimo tendenciją: 2020 m. buvo 11,06 proc., 2021 m. – 8,2 proc.; 2022 m. – 6,25). Bendrovės lėšomis kiekvienais metais darbuotojai skiepijami nuo gripo: 2021 m. paskiepyta 37,6 proc. visų darbuotojų, 2022 m. 28,8 proc. visų darbuotojų.

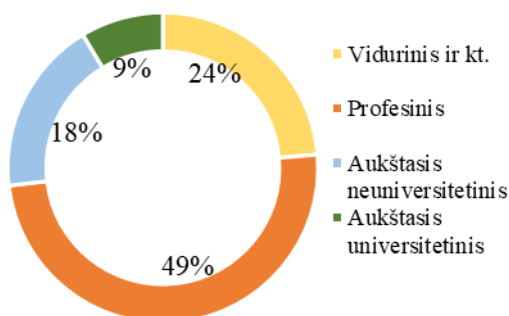
Kvalifikacija ir jos kėlimas. Atsižvelgiant į 2012 m. Lietuvos profesijų klasifikatoriuje nurodytus kvalifikacijos lygius galima teigti, kad vertinant bendrą statistiką bendrovės darbuotojų išsimokslinimo lygis 2022 m. buvo geras: 80 proc. bendrovės darbuotojų sudaro darbuotojai, kurių

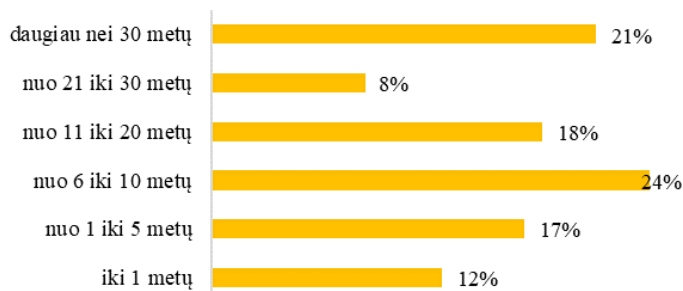
išsilavinimo lygmeniui keliami reikalavimai turi atitikti antrąjį kvalifikacijos lygį, prilygintą pagrindiniam išsilavinimui arba pagrindiniam su profesine kvalifikacija; žemiausias bendrovės darbuotojų išsimokslinimo lygmuo – pagrindinis, kurių sudaro tik 1 proc. darbuotojų. Vidurinį išsilavinimą turi 20 proc. visų darbuotojų; vidurinį su profesine kvalifikacija – 48 proc.; 20 proc. visų darbuotojų sudarantys specialistai, tarnautojai ir technikai, kurių išsimokslinimas turėtų atitikti trečiojo ir ketvirtojo kvalifikacijos lygius, t. y. prilygti aukštajam išsilavinimui, bendras išsimokslinimo rodiklis taip pat geras: nuo aukštesniojo iki daktaro laipsnį turintys darbuotojai sudaro 24 proc. nuo visų darbuotojų.

Darbuotojų amžiaus vidurkis 2022 m. sudarė 56,1 m., o darbo stažo vidurkis siekė 15,4 m.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą 2022 m., proc.

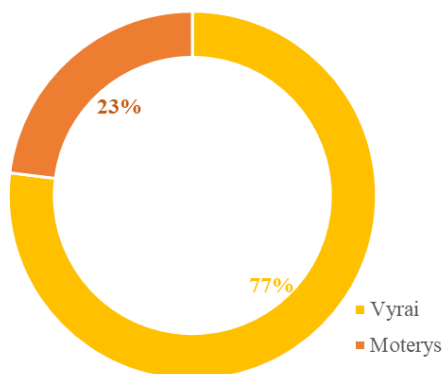

Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą 2022 m., proc.

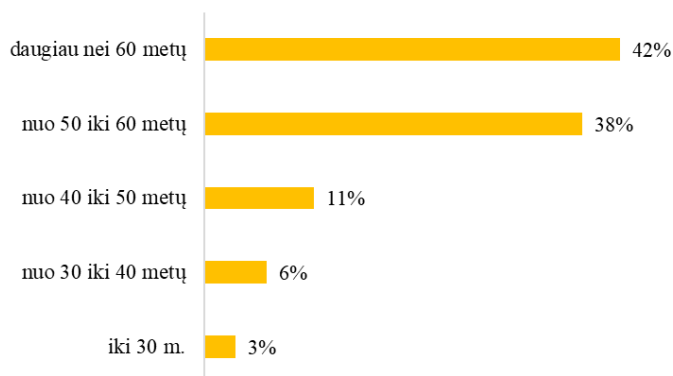

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo projektai 2022 m. apėmė išorinius darbuotojų kvalifikacijos kėlimo renginius ir vidinius *BusAkademijos* mokymus. Išoriniuose mokymuose apmokyta 40,3 proc. darbuotojų (126 darbuotojai). Vienam mokymuose dalyvavusiam bendrovės darbuotojui 2022 m. kvalifikacijos kėlimui skirta suma sudarė 75,26 Eur. Vertinant visų darbuotojų atžvilgiu – 1 bendrovės darbuotojui mokymams skirta suma – 30,88 Eur. Tęsiama 2021 m. pradėta tradicija – aktyviai naudotis siūlomais nemokamais internetiniais seminarais (vebinariais) aktualiomis temomis: iš 18 individualių kvalifikacijos kėlimo renginių 2022 m. 50 proc. sudarė valstybinių institucijų ar kitų organizacijų transliuoti nemokami mokymai aktualiomis temomis, susijusiomis su darbuotojų vertinimu, dokumentų skaitmeninimu, Ukrainos piliečių įdarbinimu, korupcijos prevencija, darbuotojų sveikata. Vidiniuose *BusAkademijos* mokymuose 2022 m. lyginant su 2021 m. ir 2020 m., kai dėl pandemijos ir karantino nebuvo galimybių apmokyti numatytą skaičių darbuotojų, dalyvavo daugiau darbuotojų (iš viso 2022 m. apmokyta 251 darbuotojas; 2021 m. – 137 darbuotojai; Mokymų tematika apėmė su darbo sauga susijusių nuostatų darbuotojams priminimą, specifiskas atskiroms darbo grupėms aktualias temas, smurto ir priekabiavimo atpažinimo bei reagavimo, korupcijos prevencijos klausimus.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį, proc.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, proc.

Organizacijos kultūra. Siekiant sustiprinti psichologinio smurto ir priekabiavimo prevenciją ir susisteminti intervencijos priemones 2022 m. patvirtintas Psichologinio smurto ir mobingo prevencijos aprašas. Įgyvendinant Valstybinės darbo inspekcijos rekomendacijas 2022-04-14 gauti užsakyto ir UAB „Saugaus darbo garantas“ atlikto psichosocialinės rizikos vertinimo rezultatai. Tyrime dalyvavo 65,5 proc. visų darbuotojų. Nustatyta priimtina rizika, pateikta rekomendacijų, atkreiptinas dėmesys į darbo krūvio paskirstymą, papildomą darbuotojų informavimą dėl kreipimosi patyrus ar pastebėjus patiriamą kitų asmenų psichologinį spaudimą, smurtą. 2022-06-01 įvykusio susirinkimo, skirto tyrimo ataskaitos rezultatų ir rekomendacijų aptarimui, metu nutarta įpareigoti padalinių vadovus vidinių mokymų metu ypač akcentuoti darbuotojams, į ką jie turi kreiptis patyrus mobingą; organizuoti 10-15 min. trukmės susirinkimus darbo krūvio aptarimams. Pasitenkinimo darbu tyrimas atliktas vadovaujantis 2022-12-01 įsakymu Nr. P-185 patvirtintu „Darbuotojų pasitenkinimo darbu klausimynu“. Nustatytos problemišiausios taisytinios sritys: darbo aplinka: atlygis/motyvacija (*Ar atlygio ir priedų sistema motyvuoja geriau dirbti*), karjeros galimybių darbe nematymas ir neatsižvelgimas į darbuotojų nuomonę. Atliktos apklausos pagrindu parengtu veiksmy, kuriais siekiama didinti pasitenkinimo darbu rodiklį, planu 2023 m. numatoma įgyvendinti priemones, kuriomis bus siekiama padidinti pasitenkinimo darbu rodiklį 5 procentais.

Siekiant strateginių veiklos tikslų – kelti teikiamų viešojo susisiekiimo autobusais ir kitų įmonės teikiamų paslaugų kokybės lygį; optimizuoti, efektyvinti bendrovės veiklos vidaus procesus 2020 m. buvo patvirtinti kelių darbuotojų grupių darbo atlikimo vertinimo aprašai: specialistų, Autobusų stoties darbuotojų, Transporto priemonių remonto poskyrio remonto darbininkų, Techninės priežiūros ir kontrolės poskyrio darbuotojų, Plėtros ir marketingo skyriaus keleivių bilietų kontrolės grupės darbuotojų. Atlikti pirmieji vertinimai ir pateiktos vertinimo ataskaitos (iš viso 5). 2022 m. patvirtintas vairuotojų-konduktorių darbo vertinimo aprašas ir papildytas specialistų darbo vertinimo aprašas įtvirtinant motyvavimo už pasiektus darbo rezultatus (KPI, viešųjų pirkimų vykdymą, papildomas vertes) priemones. 2022 m. iš viso pateikta 12 skirtingų darbuotojų grupių darbo vertinimo ataskaitų. Ataskaitų pristatymo susirinkimų metu paaiškėjo tobulintinas ir kai kuriais aspektais iš esmės modifikuotinas remontininkų ir vairuotojo-konduktorių darbo vertinimo procesas, kurio tobulinimo priemonės bus įgyvendinamos 2023 m.

Nuo 2022 m. keliami tikslai, ne tik metiniams KPI rodikliams, bet ir ketvirčio reikšmėms. KPI rodiklių pasiekiamumas tiesiogiai koreliuoja su darbuotojų vertinimu, kuris buvo patvirtintas 2022 m. liepos 29 d. Nr. BPI-153. KPI rodiklių įgyvendinimas per 2022 m. sudarė 70 proc.

Lyderystė, įsitraukimas. Vidinę karjerą padariusių darbuotojų procentas nuo visų darbuotojų skaičiaus 2022 m. sudarė 1,6 proc. (2021 m. – 0,6 proc., 2020 m. – 2,4). Įsitraukimo rodikliu laikytinas ir sąlygiškai plataus darbuotojų rato įtraukimas į darbo grupes svarbių klausimų svarstymui/sprendimui (strateginio bendrovės plano rengimas, Kolektyvinės sutarties naujos redakcijos teksto projekto rengimas, Antikorupcinė komisija, Ekstremalių situacijų valdymo darbo grupė, Etikos komisija, Rizikų valdymo grupė, ISO standartų diegimas, elektroninio bilieto sistemos pirkimo, visuotinės darbuotojų šventės organizavimas, lenktynių organizavimas dienai be automobilio paminėti) įsitraukė 20 proc. darbuotojų nuo visų darbuotojų skaičiaus.

UAB „Busturas” vidutinis mėnesinis darbo užmokestis per atitinkamą laikotarpį

Pareigybės pavadinimas	2021 m.	2022 m.
Administracijos vadovai	2572	3143
Skyrių vadovai	1808	2423
Specialistai	1331	1652
Tarnautojai	1054	1182
Autobusų vairuotojai	1202	1306
Remonto darbininkai	1387	1543
Kiti darbininkai	917	1044
IŠ VISO	1176	1310

Per 2022 m. įvyko 68 neįskaitiniai kelių eismo įvykiai (sumažėjo 8,11 proc., palyginus su 2021 m. kuomet įvyko 74 eismo įvykiai ir padidėjo 11,48 proc.). Įskaitinių kelių eismo įvykių per 2022 m. įvyko 4 (50,00 proc. daugiau, palyginus su 2021 m.). 2022 m. dėl bendrovės vairuotojų kaltės užfiksuoti 39 įvykiai (57,35 proc. nuo visų neįskaitinių įvykių), 2021 m. – 47 įvykiai (63,5 proc. nuo visų neįskaitinių įvykių).

Dalis neįskaitinių eismo įvykių dėl įmonės vairuotojų kaltės – nedėmesingas ir neatsargus vairavimas įmonės teritorijoje. 2022 m. užfiksuoti 5 įvykiai (7,35 proc. nuo visų neįskaitinių kelių eismo įvykių dėl įmonės vairuotojų kaltės). 2021 m. užfiksuota 14 įvykių (29,79 proc. nuo visų neįskaitinių kelių eismo įvykių dėl įmonės vairuotojų kaltės), 2020 m. – 10 įvykių (30,30 proc. nuo visų neįskaitinių kelių eismo įvykių dėl įmonės vairuotojų kaltės).

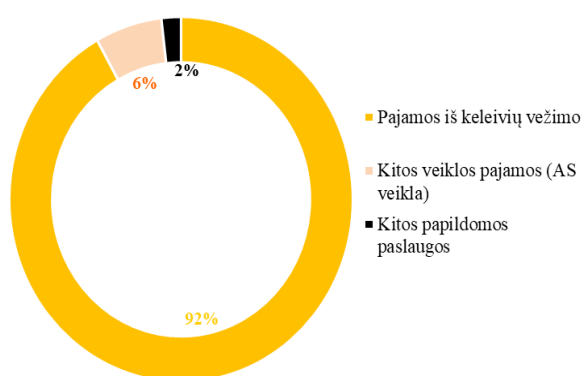
Atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. neįskaitinių kelių eismo įvykių dėl bendrovės vairuotojų kaltės dalis nuo visų įvykusių neįskaitinių kelių eismo įvykių, palyginus su 2021 m. sumažėjo 6,15 proc., taip pat įvertinus ir tai, kad 2022 m. įvykių skaičiaus įmonės teritorijoje dalis nuo visų įvykusių neįskaitinių kelių eismo įvykių, palyginus su 2021 m. sumažėjo 22,44 proc., galima daryti išvadą, kad prevencinės priemonės dėl eismo saugumo gerinimo (vairuotojų mokymai, Kelių eismo taisyklių žinių tikrinimas), davė teigiamą rezultatą.

Užtikrinant apsaugą nuo susirgimo sezoninėmis peršalimo ligomis, 90 darbuotojų buvo paskiepyti vakcina nuo gripo.

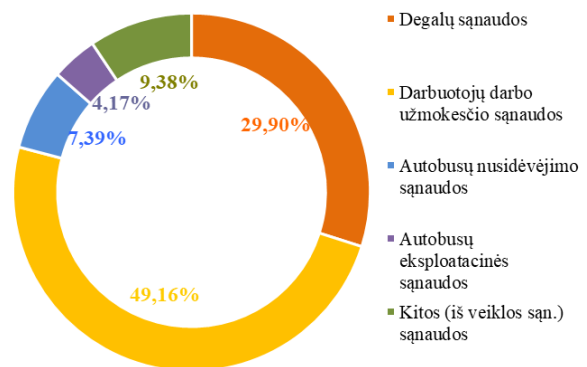
FINANSINIŲ IR VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

Pardavimo pajamos 2022 m. sudarė 7 418,3 tūkst. Eur – t. y. 31,5 proc. arba 1777,3 tūkst. Eur daugiau nei 2021 m. Pajamos iš keleivių vežimo nuo visų bendrovės pardavimų sudarė 91,8 proc., palyginus su 2021 m. pajamos iš keleivių vežimo didėjo 32,82 proc. Pajamos iš miesto pervežimų didėjo 24,57 proc., iš tolimojo susisiekimo veiklos padidėjo 56,4 proc. Pajamos iš užsakomųjų reisų padidėjo 257 proc., pajamos iš autobusų stoties veiklos taip pat didėjo, didėjimas sudarė 28,4 proc. Pajamos iš komercinių paslaugų teikimo padidėjo 26,74 proc.

**Bendrovės pajamų struktūra
2022 m., proc.**

**Bendrovės sąnaudų struktūra
2022 m., proc.**

2022 m. visos sąnaudos (įskaitant ir finansinę veiklą) padidėjo 1 441,9 tūkst. Eur arba 25,3 proc. ir sudarė 7 138,3 tūkst. Eur. (įvertinus nuostolių kompensaciją), arba 9 961,1 tūkst. Eur. (be nuostolių kompensacijos). Didžiąją dalį sąnaudų (daugiau nei 49 proc.) sudaro darbo užmokesčio sąnaudos, degalų sąnaudos visose sąnaudose siekia 29,9 proc., autobusų nusidėvėjimas 7,4 proc.

Pardavimo savikaina padidėjo 24,8 proc. ir 2022 m. sudarė 4 994,4 tūkst. Eur. Tam daugiausia įtakos turėjo:

- Degalų tepalų sąnaudų padidėjimas - 858,4 tūkst. eurų arba 38,61 proc. Degalų sąnaudos didėjo, dėl išaugusių kainų: vidutinė dyzelino nurašymo kaina padidėjo 54,76 % - nuo 0,84

Eur už litrą didėjo iki 1,30 Eur už litrą; dujų vidutinė kaina padidėjo 34,2 % - nuo 0,73 Eur už m³ didėjo iki 0,98 Eur už m³. Vidutinė gamtinių dujų (GD) rinkos kaina 2022 m. buvo 117 proc. didesnė lyginant su „SG Dujos“ taikoma kaina UAB „Busturas“. Vidutinė GD rinkos kaina 2022 m. buvo apie 1,50 Eur., skirtumas tarp rinkos kainos ir mokėtinos dujų kainos per 2022 m. sudarė 1,748 mln. Eur. Rida lyginant su praėjusiu finansiniu laikotarpiu buvo 363 tūkst. km arba 6,5 % didesnė.

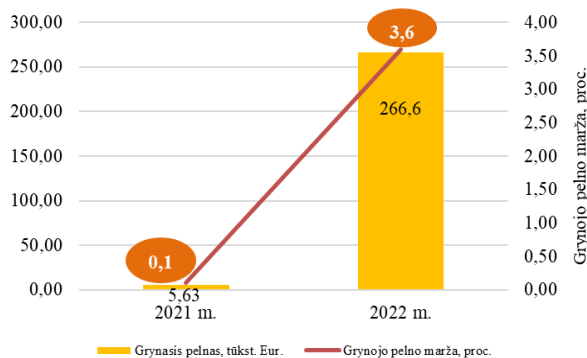
- Vairuotojų konduktorių atlyginimų (su mokesčiais) sąnaudų didėjimas – 317,3 tūkst. eurų arba 12,45 proc. Viena to priežasčių nuo 2022 m. liepos 1 d. vairuotojams – konduktoriams buvo 10 % padidinti valandiniai įkainiai. Nors kitos pardavimo savikainos sąnaudos buvo mažesnės nei praėjusiais metais, jų mažėjimas nekompensavo degalų sąnaudų drastiško augimo.

Degalų sąnaudos (eurais, be PVM) 2020-2022 m. vykdant Šiaulių miesto maršrutus

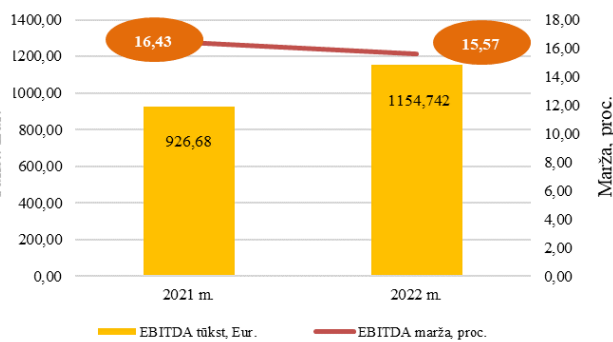
Pavadinimas	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Kuro (dyzelinas) sąnaudos, eurais (be PVM)	332 037	288 593	429 562
Kuro (dujos) sąnaudos, eurais (be PVM)	1 077 563	1 754 934	2 330 038

Veiklos sąnaudos padidėjo 27,14 proc. ir 2022 m. sudarė 2 134,3 tūkst. Eur. Tam įtakos turėjo pardavimo sąnaudų padidėjimas 26,2 proc., bendrųjų ir administracinių sąnaudų padidėjimas 29,6 proc.

Bendrovės grynasis pelnas 2022 m.

Bendrovės EBITDA 2022 m.

Grynasis pelnas 2022 m. sudarė 266,6 tūkst. Eur, o grynojo pelno marža siekė 3,6 proc. EBITDA pelnas 2022 m. sudarė 1154,74 tūkst. Eur, lyginant su 2021 m., rodiklis padidėjo 24,6 proc., atitinkamai EBITDA marža 2022 m. sudarė 15,57 proc.

BENDROVĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

2023 m. UAB „Busturas“ sieks įvykdyti šiuos projektus:

- 2023 m. III ketvirtį bus pradėti eksploatuoti autobusai, kuriuos įmonė įsigijo pagal APVA projektą (10 vnt. hibridinių suspaustomis gamtinėmis dujomis ir elektra varomos transporto priemonės).
- Dėvėtų (iki 10 m. senumo) autobusų, skirtų miesto maršrutams aptarnauti, įsigijimas.
- Vertinamos galimybės, dėl tolimojo susisiekimo maršrutams aptarnauti ir užsakomiesiems reisams, skirtų autobusų įsigijimo.
- Tarnybinio transporto atnaujinimas.
- Priemonių įgyvendinimas pagal parengtą Galimybių studiją, dėl maršrutų optimizavimo.

- Techninių sąlygų rengimas darbo grupėje, dėl naujos e. bilietai koncepcijos Šiaulių mieste.
- Energijos išteklių taupymas, per saulės elektrinių įrengimą.
- Atsiskaitymų, mobiliaisiais įrenginiais miesto autobusuose naudojant „ŠiauliaiBUS“ aplikaciją, didinamas pasitelkiant viešąsias ir informacines priemones.
- Pajamų iš netiesioginės įmonės veiklos skatinimas ieškant naujų paslaugų galimybių teikimo išorei.
- Projektų, susijusių su remonto bazės renovavimo/modernizavimo darbais, tęsimas.
- Šiaulių autobusų stoties interjero ir eksterjero atnaujinimas, apimant lauko ekranų įrengimą bei apšvietimo atnaujinimą lauko zonoje.
- Įmonės internetinio puslapio atnaujinimas.
- Vairuotojų – konduktorių darbo sąlygų gerinimas įrengiant modulinius poilsio ir pietų namelius galinėse (žiedo) stotelėse.
- Organizacinės kultūros ir socialinio dialogo stiprinimas.
- Darbuotojų motyvacijos skatinimas per kasmet atliekamą pasitenkinimo darbu bendrovėje tyrimą ir numatytų priemonių taikymą.
- Psichosocialinės darbo aplinkos gerinimas.
- Bendruomeniškumo skatinimas per bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis bei savalaikio ir kompleksiško visuomenės įsitraukimo į judumo projektus mieste skatinimą.

Pagrindinis bendrovės veiklos tikslas orientuojasi į nuolatinį keleivių aptarnavimo kokybės gerinimą bei įmonės patiriamų kaštų mažinimą per efektyvesnę žmogiškųjų išteklių, techninių, materialinių išteklių, gamybinės bazės išnaudojimą ir valdymą bei pajamų didinimą per poveikio priemones realiems ir potencialiems keleiviams, papildomas paslaugas, efektyvesnę kontrolę bei pajamų surinkimą. Bendrovės vizija – dažniausias keliaujančių pasirinkimas judėjimui mieste. Dar viena prioritetinga viešojo transporto savybė, kuri išsigrūnino karantino akivaizdoje, yra saugus ir prieinamas viešasis transportas tiek miesto gyventojams, tiek miesto svečiams.

Generalinis direktorius

Vaidas Seirackas